

ЛИСТ ПЕРШИЙ

На пошуки серця!

Десяток днів перебування на лоні африканської савани навчили радіти життю без маленьких звичних приємностей: світла, води та Інтернету. Що ж, мабуть, час таки розпочати свою африканську писанину. І не чекайте рамокості — писатиму так, як забажається. Рамки вигадала цивілізація, а оскільки екватор від неї на космічно нереальній відстані, то, даруйте, мій так званий місіонерський щоденник буде далеким від ідеалу. Та й щоденником цю писанину назвати важко... То, радше, «дикі записки» чи «записки дикої місіонерки» — ще до кінця не тулиться назва. Та й годі, то не головне! Головне, що Бог все одно Мегавеликий, Мегасильний і Мегакрутий! І Він переніс нас в Африку на Своїх дивовижно сильних руках. У-у-ух!

Знаєш, я дуже довго мріяла про той політ: гадала, про що думатиму в небі, чи плакатиму та чи буде мені лячно від того, що «великий залізний літак» несе мене так далеко від домівки... Лячно не було. Наразі було спокійно й затишно. Бог був поряд. Постійно. Сидів на сусідньому кріслі й увесь час звертав мій погляд до вікна, де під товстим шаром пухнастих залитих сонцем хмар уже потрохи витиналася Африка. Моя Африка! Думала, щойно відчую під ногами африканську землю — одразу ж має статися щось надзвичайне, як у кіно... Але не сталося. Бо під ногами виявився асфальт. Звичайнісінький, чорний (хоча в темряві було годі розглядіти, який він там). І впевнено ступивши на нього всіма чотирма ногами, добряче заляклыми після тривалого перельоту, ми з Галею промовили свої перші молитви на землі омріяної нами Африки. Яким буде наше життя тут? Що ми робитимемо? Віриш — уже тиждень розбираємося з цими наївними питаннями! Не встигли ми оговтатися, як нестерпно-шалено-зелено-прекрасна африканська природа замкнула нас у свої пальмові обійми і, схоже, не збирається відпускати!

Після кількох гамірних днів у місіонерському будиночку, де окрім нас мешкали ще кілька американців, сім'я з Німеччини і з

десяток маленьких чорношкірих дітлахів, ми переїхали в село — у саме серце дикої африканської натури! Ось тут ми тепер й учимося не лише говорити, працювати, але й дихати по-іншому. Ми мешкаємо у недобудованому дитячому притулку, щодня потроху приводячи його до ладу. Уже зовсім незабаром — за декілька місяців — тут мешкатиме більш як півсотні безпритульних дітей. І від очікування цього тішиться серце, та хочеться зробити ще більше для малюків і для Господа.

Багато місяців тому в одну мить моє серце зупинилося й почало стукати десь далеко, за кілька сотень кілометрів від тіла. І, сідаючи в літак, я знала, що лечу, перш за все, шукати своє серце. Перший близький і дуже знайомий стукіт відчувся, коли поверталися через гори в місто. Моє загублене серце вигулькнуло з-за розлогих чагарників, розчепило сплутане гілля й рушило мені назустріч. Згодом пришвидшило крок і, лякаючись відстати, помчало навздогін за нашим розбитим і брудним міні-веніком, що раз по раз в'язнувало колесами в глибоких калюжах — таких звичайних для Африки в сезон дощів. Зрештою мотор замовк, машина спинилася, і ми мали кілька хвилин, аби глянути на високі зелені гори та підхопити наші шелепи, що звисали додолу від захвату! Проте знайомий стукіт не припинявся. Він наближався, і з кожною миттю я переконувалася все більше, що то було моє серце — колись давно загублене й ось тепер віднайдене! Соромлячись і ніяковіючи, воно вийшло зі своєї схованки. Довго відсапувалося, бо ж бігло навздогін, боячись знову загубитися... Перевело подих і, врешті, защеміло у своїй домівці — десь під ребрами.

Навпроти мене з'явилися дві пари маленьких чорних оченят, які міцно вп'ялися в душу і, певно, не хотіли звідти нікуди йти. Минуло лише кілька хвилин, але здавалося, що світ завмер і планета зупинилася, доки дві «музунгу» (цебто білі) та двоє маленьких африканців мовчки дивилися одне на одного. Жоден із нас і гадки не мав, що робити! Думки в голові плуталися, спотикаючись одна об одну, а руки машинально полізли обстежувати власні кишени. Шкода: крім м'ятних льодяників нічого їстівного в нас із собою не було. І вже згодом, коли ми з вікна махали на прощання ІМ — тим двом, що міцно стискали білі льодяники своїми чорненькими пальчиками, — до нас дійшло: ми ж не пояснили, що це можна їсти... Діти, які відчувають смак їжі лише по святах! Та ще й якої їжі! Наші випещені малюки ніколи так не

дякували, як дякують ці маленькі африканці, міцно тримаючи ручками пластикові горнятка з чимось білим, за смаком схожим на розчинене у воді борошно. Деякі з них, вітаючись, ставали на коліна. Від цього в нас по шкірі пробирав мороз і піднімалося волосся на голові. Що ж ви робите?! Навіщо? Лише згодом, коли Галя намагалася підняти чергове дитя з колін, нам пояснили, що так у їхньому племені виявляють повагу до старших.

Перші відвідини місцевої церкви також запам'ятаються нам надовго. Хоча не лише нам... В африканських церквах доволі звично прославляти Бога й піснями й танцями, тож ми вирішили не відрізнятись від інших. Та пізніше наша подружка Сьюзан розповіла, що, коли ми славили Господа, по церкві йшов шепіт: «Дивись! Музунгу танцюють!». Тож культурний шок був не лише в нас від них, а й у них — від нас.

Хоча були й моторошні моменти. Я давно знала, що Африка просякнута язичництвом і поклонінням духам. Тут насправді дуже багато п'їтьми — і від цього буває аж важко дихати! Боляче дивитися, коли під час молитви люди корчаться, б'ються об землю й стогнуть! Зовні нормальні, а зсередини — одержимі злом. Під час минулого служіння таких одержимих було декілька: їх просто виносили з церкви й клали на землю, чекаючи, доки заспокояться...

Та хіба може хтось чи щось змагатися в силі з нашим Богом? Зараз, як ніколи, починаю розуміти: наскільки немічні ми й настільки сильний Він! Бог, Який нічого не приховує. Він наче Великий і Потужний Локомотив упевнено рухається попереду, а ми лише з дитячим подивом визираємо з вагонів, ледь встигаючи розгледіти довкругля.

Сьогодні зранку в розмові з Богом я закинула Йому: мовляв, хочу якоїсь екстраблагодаті чи що... Чогось більшого — більше встигати, мати потужніше служіння, бути сильнішою. Ще б пак! Проте Він знову виявився правим — Його благодаті завжди достатньо, хоч би скільки я намагалася її «заслужити», — на те вона й благодать. *«Досить тобі Моєї благодаті, бо сила Моя здійснюється в немочі» (2-е до Коринтян 12:9)*. Амінь! Його сила проявляється навіть тоді, коли ми німі, немічні та сліпі! Зараз ми й справді німі й безпорадні в іншій культурі — та що там! — у зовсім іншому світі, не знаючи ні мови, ні людей. Утім, саме через такі обставини прославляється Люблячий Бог — у маленьких учинках, зроблених із великою любов'ю.

*Про пекло й рай
за один день*

Здається, тепер я знаю, як виглядає пекло... Воно має темний відблиск засмальцьованої лампочки й запах ліків, змішаних із просякнутим потом, затхлим приміщенням, де окрім залізних ліжок та низьких перегородок годі чогось і шукати з меблів. Цю місцину називають державною лікарнею — місце, де вмирає надія. Та й взагалі місце, де вмирають.

Усе розпочиналося так чудово! День просто обіцяв бути чемним і безхмарним: ранкове служіння з дітьми, пісні, танці, відвідини церкви (де, між іншим, сьогодні ми мали змогу представитися на широкий загаль, розказати, хто ми й для чого сюди приїхали), — і, нарешті, посиденьки на теплих, нагрітих сонцем каменюках на березі того самого знаменитого озера Вікторія! То був такий собі міні-рай: сонце, пальми, вода... Ех! Сиділа й думала, як розповідатиму онукам про бурхливі морські хвилі прісноводного озера в самому серці Африки...

Шкода, що африканську землю важко назвати раєм. Надзвичайно важко! Дуже швидко декорації змінилися, і рай почав потроху набувати інших відтінків — гучних, моторошних і кривавих...

До міста ми поверталися майже надвечір, кваплячись встигнути до заходу сонця. Різкий натиск на гальма сколихнув мої думки, які, здається, від того вискочили з голови й ледь не розмазалися об лобове скло нашого старенького міні-вену. Очам відкрилася страхітлива картина. Точніше, спочатку її випередив жіночий та дитячий крик. Посеред дороги стояв мотоцикл, люди метушилися, кричали й плакали, хапаючись за голови. У такій колотнечі годі було розібрати, що коїться. Лише вилізши з машини, ми справді побачили, що трапилося, — і від того по шкірі